

Bryssel 26. toukokuuta 2020
REV2 – korvaa 12. maaliskuuta
2018 päivätyn tiedonannon (REV1)

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA VERKKO- JA TIETOJÄRJESTELMIEN TURVALLISUUTTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa määrätään siirtymäkaudesta², joka päättyy 31. joulukuuta 2020.³ Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Lisäksi siirtymäkauden päättymisen jälkeen Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee kolmas maa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon ja soveltamisen osalta EU:n jäsenvaltioissa.

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä.

Neuvoja sidosryhmille

Sidosryhmiä, erityisesti digitaalisten palvelujen tarjoajia, jotka kuuluvat ennen siirtymäkauden päättymistä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamisesta koko unionissa annetun direktiivin (EU) 2016/1148 soveltamisalaan sekä Yhdistyneen kuningaskunnan lainkäyttövallan piiriin, neuvotaan arvioimaan tämän tiedonannon pohjalta, mitä siirtymäkauden päättymisestä seuraa.

Siirtymäkauden päätyttyä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuutta koskevia EU:n sääntöjä ja erityisesti direktiiviä (EU) 2016/1148⁶ ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

Digitaalisen palvelun tarjoajille⁷ asetetaan direktiivin (EU) 2016/1148 16 artiklassa turvallisuusvaatimuksia ja vaatimus poikkeamien ilmoittamisesta. Direktiivin (EU) 2016/1148 17 artiklan mukaisesti direktiivin (EU) 2016/1148 8 artiklassa tarkoitettujen kansalliset toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat jälkikäteen näitä vaatimuksia koskevia valvontatoimenpiteitä. Direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklassa säädetään tällaisiin valvontavoimiin sovellettavaa lainkäyttövaltaa koskevista säännöistä:

- Silloin kun digitaalisen palvelun tarjoaja on sijoittautunut unioniin, se kuuluu direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti sen jäsenvaltion lainkäyttövallan piiriin, jossa sen pääasiallinen toimipaikka sijaitsee, mikä vastaa periaatteessa paikkaa, jossa palvelun tarjoajalla on kotipaikkansa unionissa.⁸
- Silloin kun digitaalisen palvelun tarjoaja ei ole sijoittautunut unioniin mutta tarjoaa digitaalisia palveluja unionissa, sen on direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimettävä edustaja unionin aluetta varten. Edustajalla tarkoitetaan direktiivin (EU) 2016/1148 4 artiklan 10 kohdan mukaisesti unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on nimenomaisesti nimetty toimimaan digitaalisen palvelun sellaisen tarjoajan puolesta, joka ei ole sijoittautunut unioniin, kyseisen tarjoajan tämän direktiivin mukaisten velvollisuuksien osalta. Se, että digitaalisen palvelun tarjoaja on nimennyt edustajan, ei rajoita oikeustoimia, joita voidaan panna vireille digitaalisen palvelun tarjoajaa itseään vastaan, kuten direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 3 kohdassa todetaan.

Digitaalisen palvelun tarjoajaan, joka kuuluu Yhdistyneen kuningaskunnan lainkäyttövallan piiriin ennen siirtymäkauden päättymistä, koska sen pääasiallinen

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

⁷ Direktiivissä (EU) 2016/1148 määritellään 'digitaalisen palvelun tarjoaja' oikeushenkilöksi, joka tarjoaa digitaalista palvelua (ks. 4 artiklan 6 kohta). Direktiivin kattamat digitaaliset palvelut ovat verkossa toimiva markkinapaikka, verkossa toimiva hakukone ja pilvipalvelut (ks. direktiivin (EU) 2016/1148 4 artiklan 5 kohta ja liite III).

⁸ Katso myös direktiivin (EU) 2016/1148 johdanto-osan 64 kappale.

toimipaikka EU:ssa oli Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan soveltaa siirtymäkauden päätyttyä seuraavaa:

- Jos digitaalisen palvelun tarjoaja säilyttää yhden tai useamman toimipaikan EU:n jäsenvaltioiden alueella, sen katsotaan kuuluvan niistä sen jäsenvaltion lainkäyttövallan piiriin, jossa sillä on pääasiallinen toimipaikkansa EU:ssa. Tällöin valvontatoimenpiteistä vastaava toimivaltainen viranomainen vaihtuu.
- Jos digitaalisen palvelun tarjoaja ei ole enää sijoittautunut EU:n alueelle mutta tarjoaa digitaalisia palveluja EU:ssa, sen on nimettävä edustaja johonkin EU:n jäsenvaltioon direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti, kuten edellä kuvataan.

Lisäksi silloin kun on kyse digitaalisen palvelun tarjoajasta, joka tarjoaa palveluja unionissa, vaikka se ei ole sijoittautunut EU:hun eikä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, mutta joka kuului Yhdistyneen kuningaskunnan lainkäyttövallan piiriin ennen eroamispäivää, koska se oli nimennyt edustajan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tällaisen palvelun tarjoajan on siirtymäkauden päättymisen jälkeen nimettävä edustaja johonkin niistä EU:n jäsenvaltioista, joissa se tarjoaa digitaalisia palveluja direktiivin (EU) 2016/1148 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tästä seuraa, että direktiivin (EU) 2016/1148 8 artiklassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen on sen jäsenvaltion viranomainen, jossa kyseisellä digitaalisen palvelun tarjoajalla on joko pääasiallinen toimipaikkansa tai johon se on nimennyt edustajan, ja että kyseinen viranomainen ottaa vastaan poikkeamia koskevia ilmoituksia unionin alueella ja panee täytäntöön jälkikäteen toteutettavia valvontatoimenpiteitä.

Kyberturvallisuutta koskevia EU:n sääntöjä käsittelevällä komission verkkosivustolla (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>) on yleistä tietoa direktiivistä (EU) 2016/1148. Kyseisiä verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto